

Pelagisk Forening/
Pelagisk Servicekontor AS
Slottsgt. 3
5003 Bergen

7. mars 2013

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

HØYRINGSSVAR – MINSTEMÅL PÅ SEI NORD OG SØR FOR 62 GRADER NORD

Pelagisk Forening viser til høringsnotat av 12. oktober 2012. Dykkar referanse 201000875- /BBE I høringsnotatet foreslår departementet auking av minstemålet for sei.

Konklusjon

I følge udatert brev frå Havforskningsinstituttet til departementet:

- er det «*liten grunn til å anta at valg av minstemål vil ha vesentlig betydning for bestandens reproduksjonsevne*».
- er det «*verd å merke seg at det er en tendens til at tilveksten nå igjen er økende*».
- har fangstane av nordsjøsei sør for Stadt «*liten betydning for langtidsutbyttet, selv om notfanget sei på Vestlandet ofte er småfallen*».
- «*Dersom notfisket stanses vil dette i hovudsak bare bli en overføring av notkvantumet til trål og garn*».

- Auking av minstemålet har stor negativ verknad for seinotreiarlaga, landanlegg og lokalsamfunn langs kysten.
- Forslaget fører ikkje til positive verknadar på sikt, slik departementet skriv i høringsnotatet.
- Forslaget medfører i røynda ei overføring av fiskerettar frå kyst- til havgåande farty.
- Forslaget medfører at ca. halvparten av kystseien blir overført til EU.
- ICES har ikkje gjeve uttrykk for at det er naudsynt å auka minstemålet.

Vurdering

Havforskningsinstituttet si uttaling ovanfor er henta frå eit udatert svarbrev til Fiskeri- og kystdepartementet, som svar på deira brev av 30.10.09. Det kjem klart fram av brevet at det ikkje er faglege grunnar til å auka minstemålet for sei. Det er sannsynleg at departementet hadde mottatt dette brevet før saka blei sendt på høyring. I så fall er det urovekkande at departementet vel å foreslå auking av minstemålet, og grunnjev det med omsyn til bestanden.

Not sin del i fiske etter sei er redusert frå ca. 50 % på 70-tallet til 25 % i dag. Dersom forslaget blir vedteke vil notfisket etter sei opphøyra. Dette har store negative verknadar for reiarlaga som har investert i dette fisket. Mange av desse reiarlaga har fiska med not etter sei i 30-40 år. Seifisket står gjerne for 30-40 % av brutto fangstinntekt. Det seier seg sjølv at forskriftsendinga vil bety kroken på døra for mange reiarlag. Dette spesielt fordi det ikkje er tatt høgda for inntektstapet, ved å tilby seinotbåtane alternative kvotar.

Fiskarar melder at ved auke til foreslått minstemål vil konsekvensen vera at det sporadisk kan fiskast sei i Finnmark. I resten av landet vil seifisket opphøyra.

I høringsnotatet blir det argumentert med at auka minstemål vil medføre høgare verdi. Samla verdiskapning er ikkje berre gitt av pris til fiskar. Som hovudregel blir sei fiska med not levert rund. Sløyting og foredlinga skjer på land, noko som er svært viktig for mottaka og lokalsamfunna det gjeld. Prisen til fiskar blir sjølvsagt reflektert av at fisken blir levert usløyvd til mottak. Store deler av trålfanga sei blir foredla om bord, og send direkte til marknaden. Det er difor ikkje rett å samanlikna førstehandsprisen etter reiskapstype.

Departementet si vurdering i høringsnotatet punkt 5.3 er oppsiktsvekkande og står i motsetnad til kva fiskeristyresmaktene har gjeve uttrykk for når det gjeld t.d. landingsplikta i Finnmark. Dette fordi myndigheitene har gjeve uttrykk for at det er sterkt ønskeleg med foredling lokalt langs kysten, og ikkje direkte eksport av fryst fisk.

Miljøverknadane av forslaget er òg negative. Dette fordi trålfiske brukar meir fossilt brennstoff enn notfiske, og fordi fartya må gå lengre distansar for å koma til fiskefelta og må leita meir etter seien.

Departementet sin konklusjon i punkt 6 er feil. Forslaget i høringsnotatet vil opplagt ha store negative konsekvensar både for distrikt og regionar, om det blir vedteke. Dette fordi seifisket vil opphøra i alle dei fleste fylka. Spesielt på Bulandet, sør for Stadt, vil opphøyr av seinotfisket føra til nedleggingar av mottak. Det vil igjen ha store negative verknadar for anna kystfiskeri. Dette vil ikkje lengre vil ha mottak å levera andre fiskeslag til. Det seier seg sjølv at det vil ha stor negative ringverknadar for kystsamfunna det gjeld.

Kystseien er ein bestand som Noreg er aleine om å fiska. Som kjent vandrar seien ut i Nordsjøen før den når minstemålet. Dette kjem havgåande trålfarty til god. Kystnotfarty er korkje egna eller store nok til å fiska etter sei i Nordsjøen. I tillegg er reguleringa slik at i Nordsjøen har EU rett på 48 % av TAC for sei. Forslaget vil såleis føra til at ca. halvparten av seien vil bli fiska av utanlandske farty. Dette kan neppe vera tilsikta eller ynskjeleg.

Avslutning

Me ber om at forslaget, om auking av minstemålet på sei, ikkje blir vedteke.

Ta gjerne kontakt med underteikna dersom de har spørsmål eller eitkvart er uklårt.

Vedlegg:

Udatert brev frå Havforskningsinstituttet til Fiskeri- og kystdepartementet.

Mvh

Pelagisk Servicekontor AS/
Pelagisk Forening

Ask Økland
Advokat

Vurdering av minstemål på sei og høstingspotensial

Det vises til brev av 30.10.09 fra Fiskeri- og kystdepartementet der Havforskningsinstituttet bes om å vurdere minstemålene for sei i norske farvann og hvilket høstingspotensial det er av denne ressursen.

Om "biologisk" minstemål

Som det anføres i brevet fra FKD er minstemål vanligvis innført for allerede etablerte fiskerier. Vitenskapelige råd når det gjelder minstemål har derfor som regel tatt sikte på at man beveger seg i riktig retning, uten å spesifisere hva som er optimalt.

Basis for minstemålvurderinger er en utbytte-pr-rekrutt analyse. I denne inngår vekstparametre (egentlig gjennomsnittlig vekt pr. aldersgruppe i fangsten), naturlig dødelighet og et beskatningsmønster (den relative fordelingen av fiskedødelighet på aldersgrupper). Så lenge veksten er større enn den naturlige dødeligheten vil biomassen av en ubeskattet årsklasse øke. Litt forenklet kan man si at et biologisk optimalt minstemål (det som gir maksimalt langtidsutbytte) er den lengden der en årsklasse oppnår sin maksimale biomasse, men hele årsklassen må da øyeblikkelig fiskes. I praksis er dette selvsagt ikke mulig, og enhver vurdering av et minstemål må derfor knyttes til et realistisk beskatningsmønster.

En utbytte-pr-rekrutt analyse tar ikke hensyn til effekten på gytebestanden og indikerer bare hvordan den individuelle veksten best kan utnyttes. Når det gjelder seien er det med dagens forvaltning liten grunn til å anta at valg av minstemål vil ha vesentlig betydning for bestandenes reproduksjonsevne (gytebestanden vil uansett være stor nok), og dette aspektet er derfor ikke tatt med i den videre vurdering.

Vekst

I en utbytte-pr-rekrutt analyse er det vekt ved alder i fangstene og hvor stor relativ økning det er i løpet av ett år som betyr noe. Seiens vekst har variert betydelig i løpet av de årene vi har data for. Figur 1 og 2 viser endring i årlig tilvekst pr aldersgruppe for seibestandene (for å fjerne en del målestøy og gjøre figurene mer oversiktlige er det brukt et 5-års glidende middel i stedet for årlige verdier). Det vil være litt forskjell både i beregnet optimal fiskedødelighet og størrelsen på langtidsutbyttet hvis man bruker data fra ulike deler av denne perioden. Det er verd å merke seg at det er en tendens til at tilveksten nå igjen er økende.

Naturlig dødelighet

Naturlig dødelighet er en størrelse som i praksis er vanskelig å måle. Vanlig levetid i en bestand gir en indikasjon på størrelsen, og det er vanlig å bruke verdien 0,2 (ca. 18 % dødelighet på årsbasis) for torskefisk i europeiske farvann. Fordi bestandsanalyser bygger på relative endringer, betyr en viss feil i naturlig dødelighet lite i vanlige kvoteanbefalinger, forutsatt at den ikke varierer mye fra år til år. Når man skal vurdere effekten av et minstemål er den litt viktigere, men det framgår av Figur 1 og 2 at selv en feilmargin på 25 % (dvs. naturlig dødelighet 0,15-0,25 og årlig dødelighet mellom 14 % og 22 %) vil ha liten betydning for de generelle konklusjonene.

En tilsvarende analyse for Nordsjøen viser at økningen i langtidsutbytte der vil bli omkring halvparten så stor som for nordøst arktisk sei.

Lengdefordelingen i notfangstene

Tabell 1-5 viser lengdefordelinger i notfangster 2000-2008. Prøvene er fordelt på statistisk område og kvartal og de enkelte lengdefordelingene er ofte basert på flere prøver. Seien er en stimfisk og stimene vil typisk omfatte fisk av nokså homogen størrelse. Ofte er en notfangst dominert av fisk med lengde innenfor et 10 cm-intervall.

Prøvetakingen har tildels vært sporadisk, spesielt sør for Vesterålen, og dette gjenspeiles i stor variasjon mellom de ulike lengdefordelingene. Et klart flertall av lengdefordelingene viser mer enn 10 % innblanding av sei under 45 cm og bortsett fra i område 03 er slike lengdefordelinger dominerende, selv om det også tas enkelte fangster med bare stor fisk.

Effekt av øket minstemål i notfisket

Det er vanskelig å forutsi hvilken effekt økning av minstemålet til 45 cm langs hele kysten nord for Stad vil få for notfisket. Lengdefordelingene tyder på at en stor del av de tradisjonelle feltene må forlates. Spørsmålet blir da om det finnes alternative felt med større fisk som kan erstatte de gamle. Selv om det tas noen fangster med stor sei og seien fra de tradisjonelle feltene trolig til en viss grad vil bli tilgjengelig for not senere på andre felt er det ikke sikkert at dette gir et grunnlag for et stabilt notfiske.

En tilnærmet øvre grense for effekten på langtidsutbyttet finnes hvis man legger til grunn en total stopp av notfisket. Dette vil gi en økning på ca. 5 %, dvs. ca. 10 000 tonn, dersom fangsttinningsraten med andre redskap, primært garn og trål økes med ca. 40 %.

Konklusjon

Gevinsten i form av et øket langtidsutbytte ved å øke minstemålet til 45 cm på hele kysten nord for Stad er neppe mer enn 5 %, og det vil sannsynligvis i hovedsak bidra til å øke tilgjengeligheten for trål og garn på kystbankene, mens effekten på notfisket mest sannsynlig vil være negativ, både når det gjelder kvantum og regularitet.

Notfisket sør for Stad utgjør ikke mer enn 2-3 % av fangstene av nordsjøsei og har liten betydning for langtidsutbyttet, selv om notfanget sei på Vestlandet ofte er småfallen. Dersom notfisket stanses vil dette i hovedsak bare bli en overføring av notkvantumet til trål og garn.